

Cuprins

Prefață	XIII
Introducere	XVII
Capitolul I. Noțiunea și formele evaziunii fiscale.....	1
Secțiunea 1. Noțiunea de evaziune fiscală.....	1
§1. Considerații generale privind fenomenul evaziunii fiscale	1
§2. Definiția evaziunii fiscale.....	4
Secțiunea a 2-a. Formele evaziunii fiscale.....	11
§1. Evaziunea fiscală la nivel național	11
1.1. Delimitări conceptuale	12
1.2. Evaziunea fiscală licită.....	14
1.3. Evaziunea fiscală ilicită	19
§2. Evaziunea fiscală la nivel internațional.....	21
Capitolul II. Factorii care generează fenomenul evaziunii fiscale.....	25
Secțiunea 1. Factorii psiho-sociali	25
Secțiunea a 2-a. Factorii economici.....	27
Secțiunea a 3-a. Factori de ordin legislativ și administrativ ..	28
Capitolul III. Evoluția reglementărilor adoptate în vederea combaterii evaziunii fiscale.....	30
Secțiunea 1. Reglementări privind combaterea evaziunii fiscale în România	30
§1. Scurt istoric al evoluției legislației în domeniul combaterii evaziunii fiscale în România	30
§2. Legislația referitoare la combaterea evaziunii fiscale în România după 1989	35
Secțiunea a 2-a. Evaziunea fiscală națională în context comunitar.....	39

Capitolul IV. Infracțiunile de evaziune fiscală.....	43
Secțiunea 1. Prezentare generală a Legii nr. 241 din 15 iulie 2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale ...	43
Secțiunea a 2-a. Câteva observații generale pe marginea modalității de reglementare a infracțiunilor de evaziune fiscală în Legea nr. 241 din 15 iulie 2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale	44
Secțiunea a 3-a. Analiza infracțiunilor de evaziune fiscală	46
§1. Caracterizare generală	47
§2. Ascunderea sursei impozabile sau taxabile	50
2.1. Norma de incriminare	50
2.2. Obiectul juridic special	51
2.3. Obiectul material.....	51
2.4. Subiecții infracțiunii.....	53
2.5. Latura obiectivă.....	56
2.6. Latura subiectivă	75
2.7. Formele infracțiunii.....	76
2.8. Sanctiuni	76
2.9. Raportul dintre infracțiunea prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. a) și alte infracțiuni prevăzute de Codul penal sau de alte legi speciale	76
§3. Omisiunea evidențierii operațiunilor comerciale	79
3.1. Norma de incriminare	79
3.2. Obiect juridic special	80
3.3. Obiect material.....	80
3.4. Subiecții infracțiunii.....	81
3.5. Latura obiectivă.....	86
3.6. Latura subiectivă	94
3.7. Formele infracțiunii.....	94
3.8. Sanctiuni	95
3.9. Raportul dintre infracțiunea prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. b) și alte infracțiuni prevăzute de Codul penal sau de alte legi speciale	95
§4. Evidențierea unor operațiuni fictive	100
4.1. Norma de incriminare	100
4.2. Obiect juridic special	101
4.3. Obiect material.....	101

Cuprins

VII

4.4. Subiecții infracțiunii.....	102
4.5. Latura obiectivă.....	103
4.6. Latura subiectivă.....	111
4.7. Formele infracțiunii.....	112
4.8. Sanctiuni	112
4.9. Raportul dintre infracțiunea prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. c) și alte infracțiuni prevăzute de Codul penal sau de alte legi speciale	113
§5. Alterarea, distrugerea sau ascunderea de acte contabile.....	113
5.1. Norma de incriminare	113
5.2. Obiectul juridic special	114
5.3. Obiectul material.....	115
5.4. Subiecții infracțiunii.....	116
5.5. Latura obiectivă.....	117
5.6. Latura subiectivă.....	131
5.7. Formele infracțiunii.....	132
5.8. Sanctiuni	133
5.9. Raportul dintre infracțiunea prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. d) și alte infracțiuni prevăzute de Codul penal sau de alte legi speciale.	133
§6. Executarea de evidențe contabile duble	138
6.1. Norma de incriminare	138
6.2. Obiect juridic special	139
6.3. Obiect material.....	139
6.4. Subiecții infracțiunii.....	140
6.5. Latura obiectivă.....	143
6.6. Latura subiectivă.....	149
6.7. Formele infracțiunii.....	149
6.8. Sanctiuni	150
6.9. Raportul dintre infracțiunea prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. e) și alte infracțiuni prevăzute de Codul penal sau de alte legi speciale	150
§7. Sustragerea de la efectuarea verificărilor financiare ...	151
7.1. Norma de incriminare	152
7.2. Obiect juridic special	152
7.3. Obiect material.....	153

VIII Infracțiunile de evaziune fiscală

7.4. Subiecții infracțiunii.....	154
7.5. Latura obiectivă.....	155
7.6. Latura subiectivă.....	164
7.7. Formele infracțiunii.....	164
7.8. Sanctiuni	165
7.9. Raportul dintre infracțiunea prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. f) și alte infracțiuni prevăzute de Codul penal sau de alte legi speciale	165
§8. Substituirea, degradarea sau înstrăinarea bunurilor legal sechestrare	168
8.1. Norma de incriminare	168
8.2. Obiectul juridic special	169
8.3. Obiectul material.....	169
8.4. Subiecții infracțiunii.....	170
8.5. Situația premisă.....	171
8.6. Latura obiectivă.....	172
8.7. Latura subiectivă.....	176
8.8. Formele infracțiunii.....	177
8.9. Sanctiuni	177
8.10. Raportul dintre infracțiunea prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. g) și alte infracțiuni prevăzute de Codul penal sau de alte legi speciale.	177
§9. Variante	178
Capitolul V. Infracțiunile conexe infracțiunilor de evaziune fiscală.....	180
Secțiunea 1. Caracteristici comune infracțiunilor reglementate în art. 3-8 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale	180
Secțiunea a 2-a. Refuzul de a reface documentele de evidență contabilă distruse	182
§1. Norma de incriminare.....	182
§2. Obiect juridic special.....	183
§3. Obiectul material	183
§4. Subiecții infracțiunii	184
§5. Latura obiectivă.....	186
§6. Latura subiectivă	191

Cuprins

IX

§7. Formele infracțiunii.....	192
§8. Sancțiuni.....	192
Secțiunea a 3-a. Refuzul de a prezenta documentele legale și bunurile din patrimoniu	192
§1. Norma de incriminare.....	193
§2. Obiect juridic special.....	193
§3. Obiectul material	194
§4. Subiecții infracțiunii	194
§5. Latura obiectivă.....	196
§6. Latura subiectivă	201
§7. Formele infracțiunii.....	201
§8. Sancțiuni.....	201
Secțiunea a 4-a. Împiedicarea efectuării verificărilor financiare, fiscale sau vamale.....	202
§1. Norma de incriminare.....	202
§2. Obiect juridic special.....	202
§3. Obiectul material	203
§4. Subiecții infracțiunii	203
§5. Latura obiectivă.....	204
§6. Latura subiectivă	209
§7. Formele infracțiunii.....	209
§8. Sancțiuni	209
Secțiunea a 5-a. Reținerea și nevârsarea cu intenție a impozitelor și contribuților cu reținere la sursă	209
§1. Norma de incriminare.....	210
§2. Obiect juridic special.....	211
§3. Obiectul material	211
§4. Subiecții infracțiunii	211
§5. Latura obiectivă.....	212
§6. Latura subiectivă	217
§7. Formele infracțiunii.....	218
§8. Sancțiuni	218
Secțiunea a 6-a. Tipărire, deținerea sau punerea în circulație a timbrelor, banderolelor sau formularelor tipizate	218
§1. Deținerea sau punerea în circulație, fără drept, a timbrelor, banderolelor sau formularelor tipizate....	218
1.1. Norma de incriminare	219

1.2. Obiect juridic special	220
1.3. Obiectul material.....	221
1.4. Subiecții infracțiunii.....	221
1.5. Latura obiectivă.....	221
1.6. Latura subiectivă.....	225
1.7. Formele infracțiunii.....	225
1.8. Sanctiuni	226
§2. Tipărirea, deținerea sau punerea în circulație, cu știință, de timbre, banderole sau formulare tipizate, falsificate.....	226
2.1. Norma de incriminare	226
2.2. Obiect juridic special	227
2.3. Obiectul material.....	228
2.4. Subiecții infracțiunii.....	229
2.5. Latura obiectivă.....	229
2.6. Latura subiectivă.....	232
2.7. Formele infracțiunii.....	232
2.8. Sanctiuni	233
Secțiunea a 7-a. Rambursări, restituiri sau compensări nelegale.....	233
§1. Obținerea de rambursări, restituiri sau compensări nelegale	233
1.1. Norma de incriminare	234
1.2. Obiect juridic special	235
1.3. Obiectul material.....	235
1.4. Subiecții infracțiunii.....	236
1.5. Latura obiectivă.....	237
1.6. Latura subiectivă.....	242
1.7. Formele infracțiunii.....	242
1.8. Sanctiuni	243
§2. Asocierea în vederea obținerii de rambursări, restituiri sau compensări nelegale	243
2.1. Norma de incriminare	244
2.2. Obiectul juridic special	245
2.3. Obiectul material.....	245
2.4. Subiecții infracțiunii.....	245
2.5. Latura obiectivă.....	246

2.6. Latura subiectivă	250
2.7. Formele infracțiunii.....	251
2.8. Sanctiuni	251
Capitolul VI. Cauze de nepedepsire și cauze de reducere a pedepselor	252
Secțiunea 1. Considerații introductive	253
§1. Câteva comentarii privind denumirea de „Cauze de nepedepsire și cauze de reducere a pedepselor” a Capitolului III al Legii nr. 241/2005	253
§2. O distincție necesară între cauza de nepedepsire reglementată de art. 10 alin. (1) teza a III-a din lege și alte instituții de drept penal cu care se aseamănă ...	256
§3. Aspecte comune cauzelor de nepedepsire și cauzelor de reducere a pedepselor reglementate de art. 10 din lege.....	260
Secțiunea a 2-a. Condiții pentru aplicarea cauzelor de nepedepsire și cauzelor de reducere a pedepselor	266
§1. Cerința săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală	267
§2. Cerința prevăzută de art. 10 alin. (2) din Legea nr. 241/2005	272
§3. Cerința acoperirii integrale a prejudiciului.....	273
3.1. Cum se calculează quantumul prejudiciului.....	273
3.2. Până când poate fi acoperit prejudiciul	275
3.3. Situația concursului de infracțiuni de evaziune fiscală.....	277
Secțiunea a 3-a. Efectele cauzelor de nepedepsire și ale cauzelor de reducere a pedepselor	279
§1. Reducerea la jumătate a limitelor speciale de pedeapsă prevăzute de lege	279
§2. Înlocuirea pedepsei închisorii cu amenda.....	281
2.1. Caracterul facultativ al aplicării dispozițiilor art. 10 alin. (1) teza a II-a	281
2.2. Limitele pedepsei amenzii care înlocuiește pedeapsa închisorii.....	283
2.3. Inaplicabilitatea dispozițiilor art. 63 ¹ din Codul penal.....	285

§3. Aplicarea unei sancțiuni administrative.....	286
3.1. Înțelesul noțiunii de sanctiune administrativă.....	286
3.2. Mecanismul de aplicare a sancțiunii cu caracter administrativ prevăzută de art. 10 alin. (1) teza a III-a din lege	289
3.3. Efectul secundar al cauzei reglementate de art. 10 alin. (1) teza a III-a	298
3.4. Incidenta dispozițiilor art. 13 Cod procedură penală	299
Secțiunea a 4-a. Alte aspecte reglementate de Capitolul III din Legea nr. 241/2005	301
§1. Luarea măsurilor asigurătorii	301
§2. Incapacități	304
Capitolul VII. Elemente de drept comparat privind infracțiunile de evaziune fiscală.....	306
Secțiunea 1. Uniunea Europeană și Elveția	306
§1. Franța	306
§2. Germania	310
§3. Luxemburg	311
§4. Italia.....	312
§5. Olanda	316
§6. Elveția.....	316
Secțiunea a 2-a. Republica Moldova și state de pe alte continente	318
§1. Republica Moldova	318
§2. Statele Unite ale Americii.....	320
§3. Japonia.....	321
§4. Tunisia	322
Concluzii. Propuneri de măsuri pentru eficientizarea luptei împotriva fenomenului evaziunii fiscale	323
Bibliografie	333